

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

СЕКТОР ЗА ПЛАТНИ СИСТЕМ

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОПЕРАТИВНЕ ПОСЛОВЕ И УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ПЛАТНИХ СИСТЕМА

**ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА У ВЕЗИ С ПРУЖАЊЕМ
ПЛАТНИХ УСЛУГА И ИЗДАВАЊЕМ
ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА ЗА ТРЕЋЕ ТРОМЕСЕЧЈЕ
2021. ГОДИНЕ**

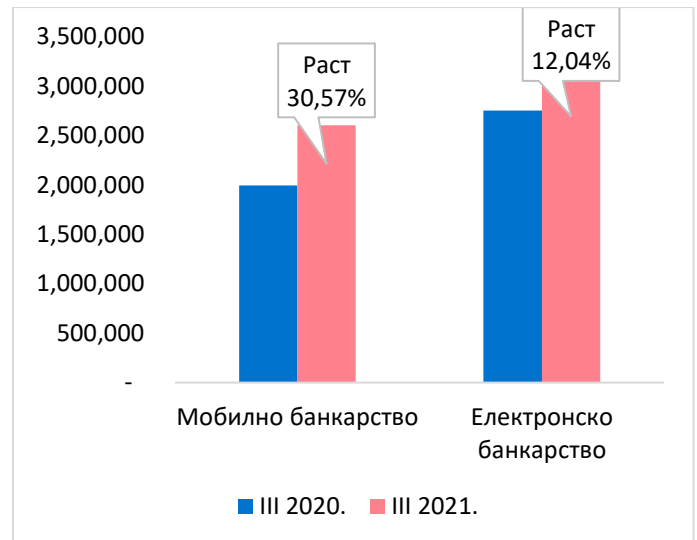
Новембар 2021.

У трећем тромесечју 2021. године настављен је тренд раста броја корисника електронског и мобилног банкарства, тако да, у односу на треће тромесечје 2020. године, укупно повећање броја корисника (физичких и правних лица и предузетника) мобилног банкарства износи 32,20%, а корисника електронског банкарства 11,69%.

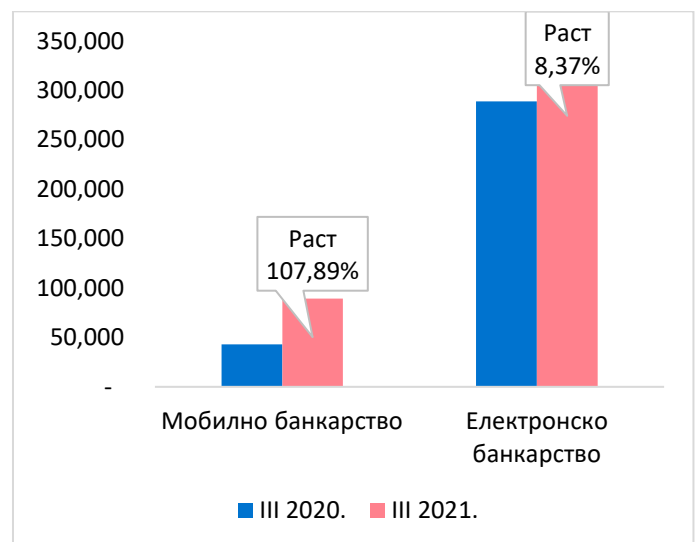
Према достављеним подацима пружалаца платних услуга, у трећем тромесечју 2021. порастао је број корисника физичких лица који имају уговорену услугу мобилног и електронског банкарства. Што се тиче мобилног банкарства, број корисника је повећан за 30,57% (са 1.993.865 физичких лица на крају трећег тромесечја 2020. на 2.603.366 физичких лица на крају трећег тромесечја 2021). Код електронског банкарства остварен је раст од 12,04% (са 2.751.742 физичка лица на крају трећег тромесечја 2020. на 3.082.946 физичких лица на крају трећег тромесечја 2021).

На сличан начин порастао је и број нових корисника електронског и мобилног банкарства међу правним лицима и предузетницима. Када је у питању мобилно банкарство, остварен је раст од 107,89% (са 42.900 правних лица и предузетника на крају трећег тромесечја 2020. на 89.186 правних лица и предузетника на крају трећег тромесечја 2021), а код електронског банкарства раст од 8,37% (са 288.932 правна лица и предузетника на крају трећег тромесечја 2020. на 313.118 правних лица и предузетника на крају трећег тромесечја 2021).

Графикон I.1.1. Број корисника – физичка лица

Графикон I.1.2. Број корисника – правна лица и предузетници

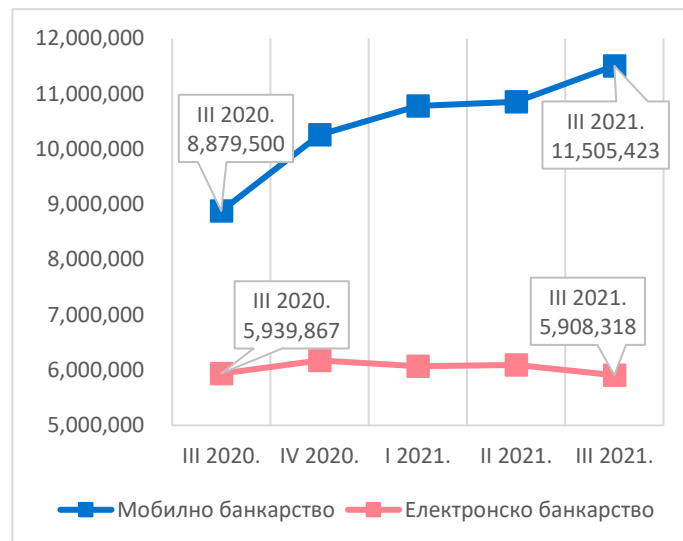

У трећем тромесечју 2021. године настављен је тренд раста броја извршених трансакција употребом мобилног и електронског банкарства, па тако, у односу на треће тромесечје 2020. године, укупно повећање броја извршених трансакција (физичких и правних лица и предузетника) употребом мобилног банкарства износи 30,45%, а код корисника електронског банкарства 2,82%.

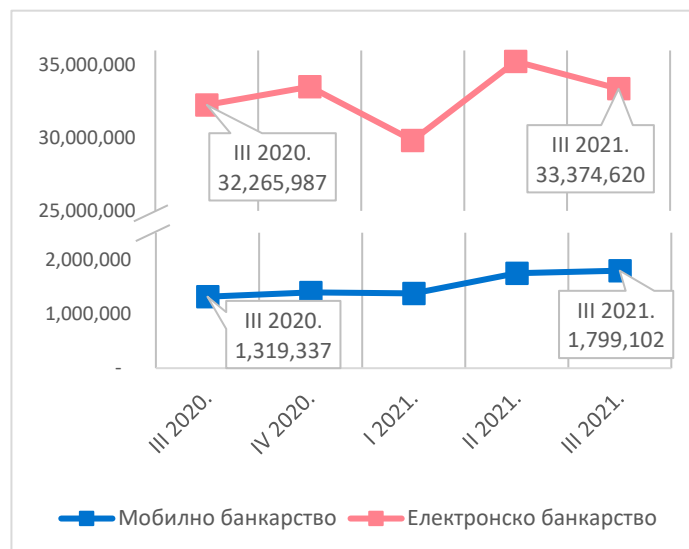
У групи физичких лица, број извршених трансакција употребом мобилног банкарства у трећем тромесечју 2021. био је за 29,57% виши него у трећем тромесечју 2020. године (11.505.423 у односу на 8.879.500), док је број извршених трансакција употребом електронског банкарства у трећем тромесечју 2021. био за 0,53% мањи него у трећем тромесечју 2020. (5.908.318 у односу на 5.939.867).

У групи правних лица и предузетника, посматрано за период од трећег тромесечја 2020. до трећег тромесечја 2021. године, број извршених трансакција употребом мобилног банкарства порастао је за 36,36% (1.799.102 у односу на 1.319.337). Број извршених трансакција употребом електронског банкарства у истом периоду порастао је за 3,44% (33.374.620 у односу на 32.265.987).

Графикон I.1.3. Број извршених трансакција од стране физичких лица

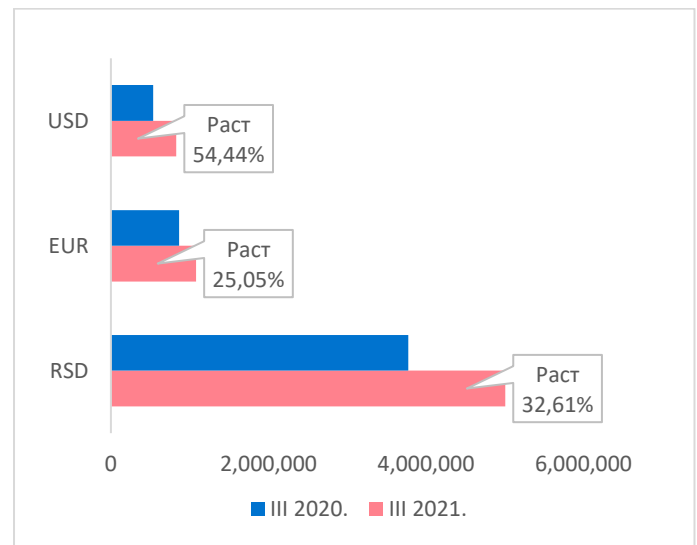

Графикон I.1.4. Број извршених трансакција од стране правних лица и предузетника

Број трансакција картицама и електронским новцем којима је извршена интернет куповина робе и услуга наставља да бележи стабилан раст. Тако је у трећем тромесечју 2021. извршено 7.113.137 трансакција куповине робе и услуга картицама и електронским новцем на интернету у свим валутама, што је за 32,83% више него у трећем тромесечју 2020. године. Истовремено, број динарских плаћања за куповину преко интернет сајтова порастао је за 32,61% у односу на треће тромесечје 2020. године, што потврђује међутромесечни тренд трансакција извршених у динарима. У Табели I.1.1. приказане су три најзначајније валуте по броју и вредности интернет куповина робе и услуга извршених картицама и електронским новцем.

Графикон I.1.5. Интернет куповина робе и услуга картицама и е-новцем (број трансакција)

Табела I.1.1. Број и вредност трансакција картицама и е-новцем којима је извршена интернет куповина робе и услуга

Број и вредност	III 2020.	III 2021.	Промена (%)
RSD:			
број	3.777.008	5.008.540	32,61%
вредност	8.450.522.952	12.844.575.937	52,00%
EUR:			
број	865.819	1.082.668	25,05%
вредност	30.290.892	56.256.329	85,72%
USD:			
број	538.072	830.991	54,44%
вредност	14.699.886	24.415.502	66,09%

У трећем тромесечју 2021. године проширена је прихватна мрежа, на укупно 111.444 POS терминала, што је за 16,62%, односно 15.881 нови уређај више него у трећем тромесечју 2020. године. Број банкомата порастао је за 5,81%, а број виртуелних продајних места за 80,66%.

У трећем тромесечју 2021. године, употребом картица у продајним објектима широм Србије извршено је 92.027.607 трансакција, што је за 12,52% више него у трећем тромесечју 2020. године. Овај податак односи се на картице које су издале банке које послују на домаћем тржишту, док је у истом периоду број плаћања употребом картица банака које не послују у Републици Србији порастао за 105,88%, што указује на настављање тренда опоравка потрошње страних туриста, која је у трећем тромесечју 2020. била смањена због ограничења кретања услед пандемије вируса корона.

Број издатих платних картица на крају трећег тромесечја 2021. износио је 10.201.606, што је за 9,70% више него на крају трећег тромесечја 2020. године.

Што се тиче броја уговора о финансијским услугама који су закључени на даљину електронским путем, према достављеним подацима пружалаца платних услуга, у трећем тромесечју 2021. укупно су закључена 31.867 уговора, а од поменутог броја закључених уговора на даљину, њих 5.122 закључена су уз примену видео-идентификације корисника.

Табела I.1.2. Број уређаја и виртуелних продајних места на којима се прихватају платни инструменти

Картична плаћања		III 2020.	III 2021.	Промена (%)
Прихватна мрежа:	POS терминали	95.563	111.444	16,62%
	виртуелна продајна места	1.644	2.970	80,66%
	банкомати	2.976	3.149	5,81%
Извршене трансакције на POS терминалима код трговаца у РС употребом картица које је издао пружалац платних услуга из Републике Србије		81.787.141	92.027.607	12,52%
Извршене трансакције на POS терминалима код трговаца у РС употребом картица које није издао пружалац платних услуга из Републике Србије		3.830.916	7.886.942	105,88%
Издате платне картице		9.299.350	10.201.606	9,70%

У трећем тромесечју 2021. године настављено је обарање рекорда дневног броја плаћања реализованих у *IPS* НБС систему. Два рекорда су обележила тромесечје, први у августу – са 207.485 трансакција, а други у септембру – са 221.422 трансакције.¹

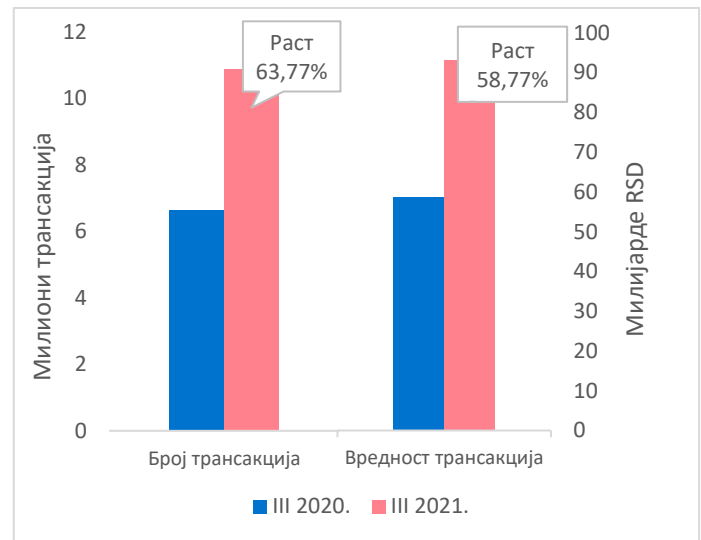
Све учесталије коришћење инстант плаћања потврђено је и повећањем броја и вредности извршених трансакција – раст од 63,77% (са 6.646.501 трансакције на 10.885.159 трансакција) и 58,77% (са 58,7 милијарди динара на 93,2 милијарде динара) у трећем тромесечју 2021. у односу на исто тромесечје претходне године.

Даљем порасту коришћења инстант плаћања у будућности несумњиво ће допринети и новоуведена услуга *Prenesi*. У питању је новина уведена на крају трећег тромесечја, која корисницима омогућава пренос новца познавањем само броја мобилног телефона примаоца регистрованог за услугу, без уписивања или памћења броја рачуна примаоца. Регистрацију броја мобилног телефона за услугу *Prenesi* и коришћење овог сервиса за пренос новца банке ће омогућити корисницима путем постојећих апликација мобилног банкарства. Уз то, подсећамо да је Народна банка Србије, у намери да се грађанима и привреди омогући правовремено информисање о инстант плаћању и његовим предностима као најсавременијем и најбржем облику плаћања, током јула ове године покренула интернет презентацију – *IPS* (Инстант плаћања Србије) на страници <https://ips.nbs.rs/>.

Табела I.1.3. Дневни рекорд броја плаћања реализованих у *IPS* НБС систему

Редни број	Датум	Број плаћања
1.	20. 9. 2021.	221.422
2.	16. 8. 2021.	207.485

Графикон I.1.6. Број и вредност извршених трансакција у *IPS* НБС систему

Табела I.1.4. Показатељи рада *IPS* НБС система

<i>IPS</i> НБС систем	III 2020.	III 2021.
Број трансакција	6.646.501	10.885.159
Вредност трансакција	58.719.487.079,70	93.229.475.933,94
Просечна вредност трансакције	8.834,65	8.564,82
Просечан дневни број трансакција	72.245	118.317
Просечна дневна вредност промета	638.255.294,34	1.013.363.868,85

¹ Овај рекорд премашен је средином четвртог тромесечја (15. новембар) за преко тридесет хиљада извршених плаћања, што је објављено у вести на интернет презентацији Народне банке Србије: https://nbs.rs/sr_RS/scripts/showcontent/index.html?id=17530.